

STATUS OG STRATEGISKE UDFORDRINGER FOR DCE

DCE Direktør Maria Sommer Holtze

ISO9001-CERTIFICERET KVALITETSSIKRING

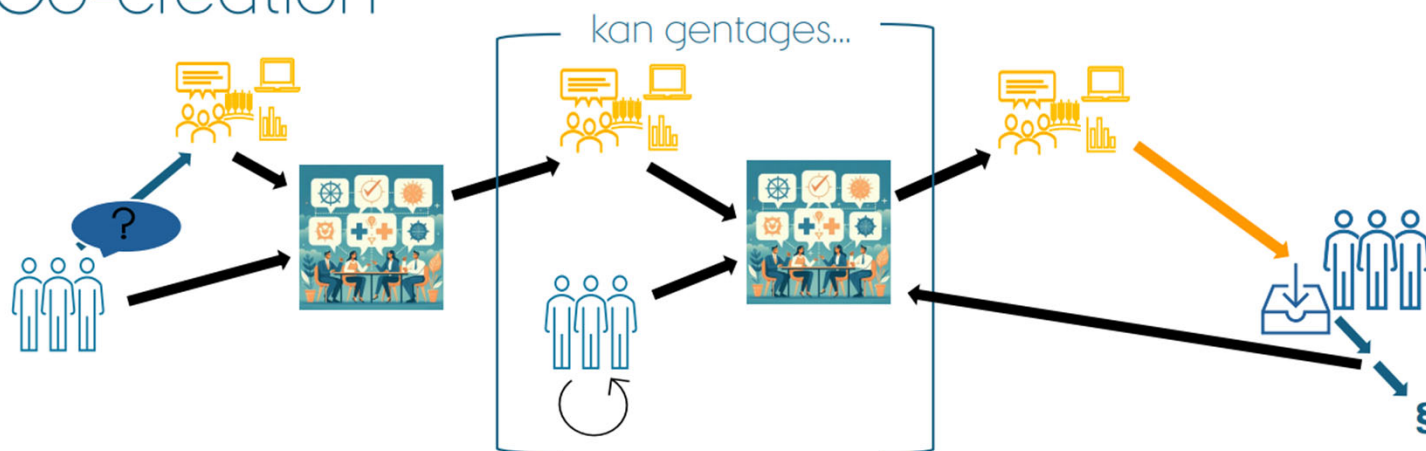

CO-CREATION – FRA SENESTE PANELMØDE

Nu...

Co-creation

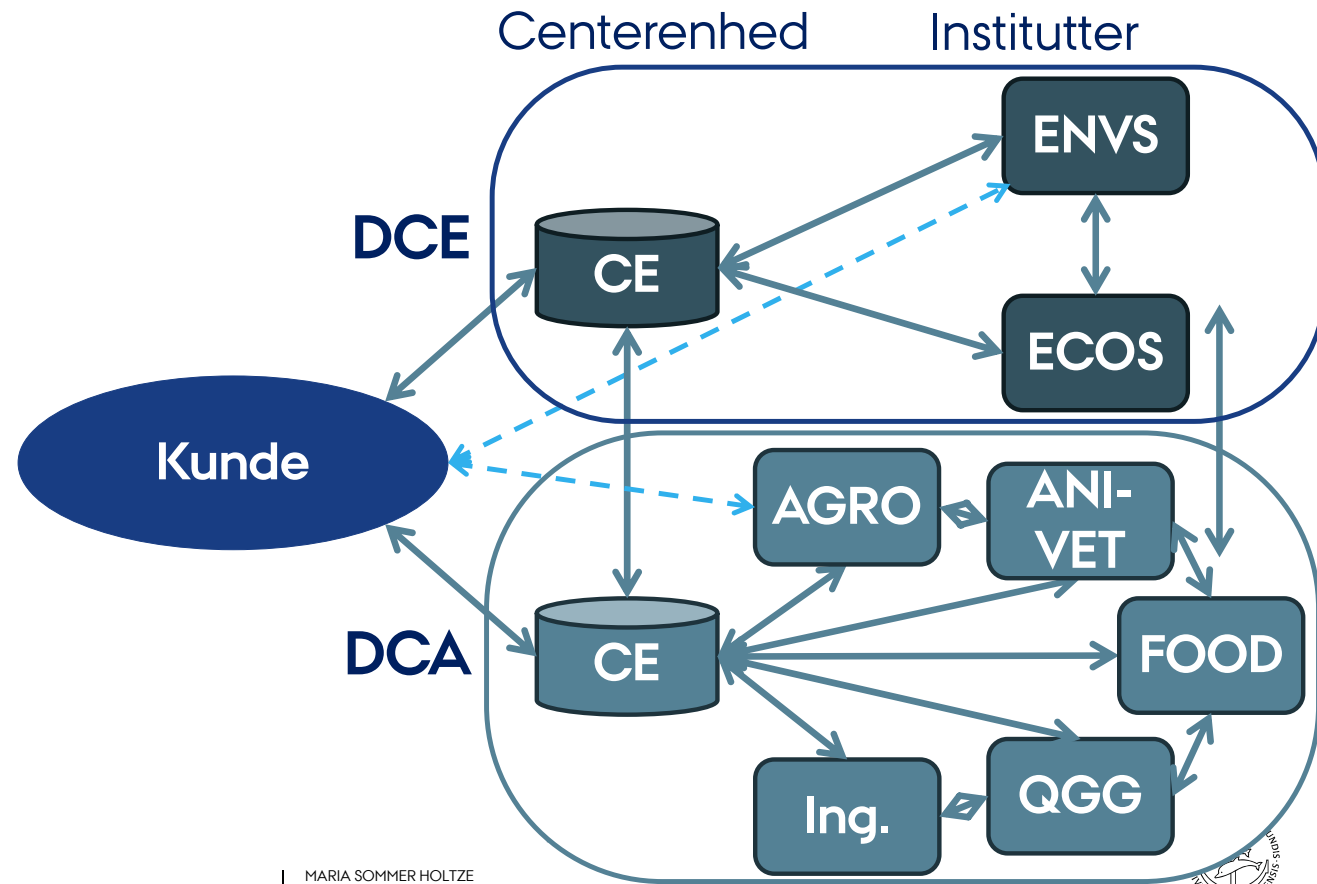
ORGANISERING

Ecoscience (ECOS)

- ca. 350 medarbejdere fordelt på fire styrkeområder - Arktis, Marin Økologi, Terrestrisk Økologi og Ferskvandsøkologi – 11 sektioner

Miljøvidenskab (ENVS):

- ca. 150 medarbejdere, der arbejder med atmosfærisk kemi og fysik, miljøkemi, mikrobiologi og bioteknologi samt miljøøkonomi, miljøgeografi, politologi og sociologi – 5 sektioner

OPLANDSANALYSE OG MILJØFORVALTNING

Se eller gense teknisk gennemgang af det opdaterede retentionskort

Et opdateret og forbedret kort over kvælstofretention i Danmark er nu tilgængeligt for alle. Kortet er udviklet af forskere fra GEUS og Aarhus Universitet på vegne af Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV). Onsdag den 27. august afholdt GEUS og Aarhus Universitet en teknisk gennemgang af kortet.

Nu kom løsningen: Retentionskort bliver tilgængeligt for alle

Efter kritik af lanceringen af retentionskortet, der ikke er endeligt færdigt, bliver kortet nu alligevel gjort tilgængeligt for alle i it-systemet Mars.

LANDBRUGSAVISEN

9. MAJ. 2025 09:57 Skrevet af: **Lasse Ege Pedersen**

FERSKVANDSØKOLOGI

Insektmidler, der skader centralnervesystemet

Den anden gruppe af sprøjtemidler er insektmidler, de såkaldte organofosfater, der påvirker vandløbssmådyr, selv under grænseværdien, forklarer Jes Jessen Rasmussen:

“Vores egne og andre europæiske undersøgelser viser effekter på vandløbssmådyr ved pesticidkoncentrationer, der ligger under miljøkvalitetskravene. Derfor er det grundlæggende problematisk, at der tillades udledninger af så giftige stoffer direkte til vores vandmiljø – også selvom de gældende miljøkvalitetskrav overholdes,” siger han.

Ny og forbedret operationalisering af Dansk VandløbsPlante Indeks

Teknisk dokumentation

Fagligt notat fra DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi

Dato: 13. August 2025 | 43

■ INTERVIEW

Nikolai vil udbrede viden om naturbaserede løsninger: »Danske politikere har været for fodslæbende«

Natur · 7. november 2024 kl. 05:43

VANDLØBSØKOLOGI 2023

NOVANA – Benthiske kiselalger

Videnskabelig rapport fra DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi

nr. 630

2024

AARHUS
UNIVERSITET
DCE – NATIONALT CENTER FOR MILJØ OG ENERGI

SØER 2023

NOVANA

Videnskabelig rapport fra DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi

nr. 631

2024

AARHUS
UNIVERSITET
DCE – NATIONALT CENTER FOR MILJØ OG ENERGI

ANVENDT MARIN ØKOLOGI OG MODELLERING

Vurdering af potentielle effekter af gaslækken fra Nord Stream 1 & 2

Analyse af overvågningsdata fra Bornholmsdybet

Fagligt notat fra DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi

Dato: 15. februar 2023 | 11

SPATIAL IMPACTS OF OFFSHORE WIND FARMS ON HYDRODYNAMICS AND BIOGEOCHEMICAL ENVIRONMENT

Scientific Report from DCE – Danish Centre for Environment and Energy

No. 658

2025

HAVPATTEDYRFORSKNING

Marsvin i Lillebælt

Udbredelse og vigtige områder

Fagligt notat fra DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi

Dato: 10. April 2025 | 31

SPÆKTYKKELSE HOS TRE DANSKE HAVPATTEDYR 2022-2024

Overvågning udført for Miljøstyrelsen

Teknisk rapport fra DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi

nr. 348

2025

9. JUN. 2025 KL. 16:01

Døde danske farvande skræmmer marsvin væk

Fødemangel presser marsvin i Danmark. På 10 år er bestanden halveret ifølge nyt notat. Men der er håb, vurderer forskere.

Indland

PFAS-forurening gør ænder fra den jyske vestkyst uspiselige: 'Der er PFAS i alt heroppe'

Koncentrationen af PFAS er så høj, at det udgør en sundhedsmæssig risiko at spise vilde andefugle fra Harbøre Tange. Derfor må de fortsat ikke jages.

6

North Sea I - offshore surveys of birds, bats and marine mammals

USBL detection study

Energinet

Date: 26. March 2025

MARIN BIODIVERSITET OG EKSPERIMENTEL ØKOLOGI

Professor Stig Markager (til højre) i debat med Jeppe Bruus, Søren Peschardt og Karsten Filse

SCREENING AF POTENTIALE FOR RESTAURERING AF STENREV LANGS SJÆLLANDS NORDKYST

Teknisk rapport fra DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi

nr. 347

2025

DCE - NATIONALT CENTER FOR MILJØ OG ENERGI

ANHOLT WIND FARM'S IMPACT ON BENTHIC BIODIVERSITY AT TURBINE AND FARM LEVEL

Technical Report from DCE – Danish Centre for Environment and Energy

No. 330

2025

Dropper udskældt rapport om bundtrawl

Før forhandlinger siger minister, at han vil droppe en rapport, som kritiseres for urigtigheder.

© Udgivet 28. aug, 2024 kl. 12:33

Denne artikel er mere end 30 dage gammel

[Del artiklen](#)

/ritzau/
Nyhedstjeneste

Regeringen undgår alligevel at inddrage en rapport fra Aarhus Universitet om konsekvenserne for bundtrawl.

MARIA SOMMER HOLTZE
DIREKTØR

MARIN ØKOLOGI

DET MARINE FAGDATACENTERS ANALYSE AF PERSPEKTIVER VED NYE OVERVÅGNINGSTEKNOLOGIER

Analyse af udviklingsperspektiver og dokumentationskrav i forbindelse med projektet om Integreret Marin Miljøovervågning, i relation til overvågning og afprøvet af havmiljøets tilstand og udvikling.

Teknisk rapport

MARINE OMRÅDER 2023

NOVANA

Videnskabelig rapport fra DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi

nr. 632

2024

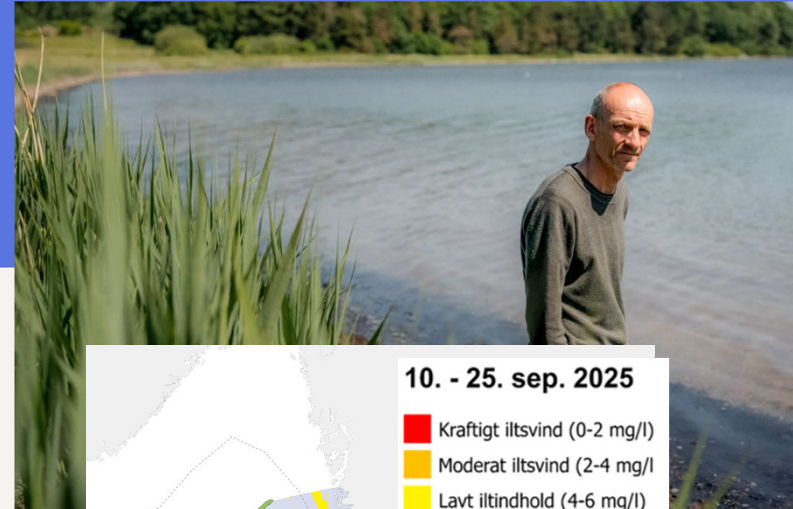
AARHUS
UNIVERSITET

DCE – NATIONALT CENTER FOR MILJØ OG ENERGI

A.
U.
DCE – NATIONALT CENTER FOR MILJØ OG ENERGI

Manden bag undersøgelse kalder situationen i landsdelen en "katastrofe"

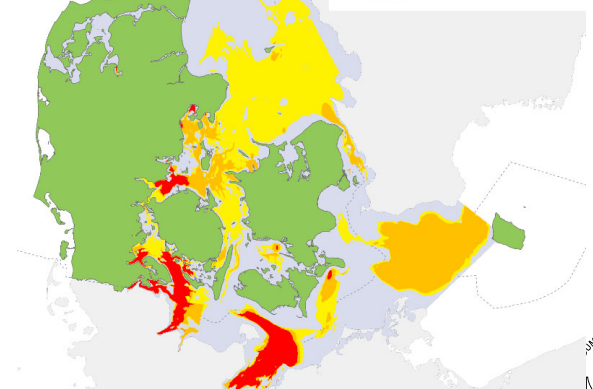

Jens Wul

10. - 25. sep. 2025

- Kraftigt iltvind (0-2 mg/l)
- Moderat iltvind (2-4 mg/l)
- Lavt iltindhold (4-6 mg/l)
- Øvrige iltforhold (≥ 6 mg/l)

EEZ

ix | Grafik: Michael Niel

BIODIVERSITET

BEVARINGSSTATUS FOR NATURTYPER OG ARTER – 2025

Habitatdirektivets Artikel 17-rapportering

Videnskabelig rapport fra DCE – National

Sommerfugle og guldsmede er ved at forsvinde: Dansk natur er i forfald

Biodiversitet · 8. oktober kl. 14:34 · 16 kommentarer

dn.dk / Nyheder / Her kan Danmarks nye natur ligge

Nyhed

Se kortet: Her kan Danmarks nye natur ligge

Nye digitale kort viser hvor, der med fordel kan skabes 20 pct ny beskyttet natur i Danmark frem mod 2030. Målet er en del af aftalen i grøn trepart.

19. september 2024

23. januar 2025 kl. 05:00 Miljø

Kronik af Camilla Fløjgaard Rasmus Ejrnæs

 Sofie Graarup Jensen

Forskere og biolog: Det er ikke kun naturen, der har brug for rewilding. Det har Dyreetisk Råd også

Dyreetisk Råd bør tænke dybere over, om aflivning og tvangssterilisering af vildtlevende dyr er etisk forsvarligt, og om det opfylder Dyrevelfærdslovens krav om at respektere dyrene som levende og sansende væsner, skriver Rasmus Ejrnæs, Camilla Fløjgaard og Sofie Graarup Jensen.

18. NC

AARHUS
UNIVERSITET
DCE - NATIONALT CENTER FOR MILJØ OG ENERGI

FAUNAØKOLOGI

Mapping relative risk to seabirds from offshore wind energy developments in Danish waters

Technical Report from DCE - Danish Centre for Environment and Energy

no. 331

2024

14. august 2025 kl. 02.00 [Miljø](#)

Kronik af Peter Sunde

Forsker: Det bør politikerne vide, inden de indleder ulvejagten

16. SEP. 2025 KL. 15:30 | [FOR ABONNENTER](#)

Debatten om regulering af ulvet præcise data, klare mål og en st økonomisk, skriver Peter Sunde.

Minister: Der er blevet taget for meget hensyn til ulven og for lidt til mennesker

Den ulveansvarlige minister, Jeppe Bruus (S), varsler et opgør med ekspertvurderinger og vil have ulvene talt på en anden måde.

[Forside](#) [Nyheder](#)

Bombe under den grønne omstilling: Flagermusrapport kan stoppe VE-projekter på strib

HABITATDIREKTIV 18. juni 2024

Bombe under den grønne omstilling: Flagermusrapport kan stoppe VE-projekter på strib

En opdateret håndbog udarbejdet af DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi - bestilt af Miljøstyrelsen anbefaler, at vindmøller driftstoppes af hensyn til flagermus ved op til 8-10 meter i sekundet. Det er kritisk for den grønne omstilling og for vores forsyningssikkerhed, hvis biologernes anbefalinger realiseres, lyder det fra Green Power Denmark.

Af: Thomas Kjærulff Torp

Den jyske hede risikerer helt at forsvinde, advarer forsker

En ny rapport fra Aarhus Universitet fastslår, at heden er truet af forurening. Greenpeace kræver en omlægning af den danske landbrugsproduktion.

Natur og miljømæssig risikovurdering af CRISPR-Cas CBP-gen knockout kartoffel

Rådgivningsnotat fra DCA – Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug, Aarhus Universitet

Seniorforsker Stine Slotsbo ved præcis, hvad der giver et år med kolossalt mange dræbersnegle, og hvad der skal til for at begrænse dem.

Ekspert: Derfor har vi ekstremt mange dræbersnegle i år

Vores vådservietter ender i havet

Forskere fra Aarhus Universitet og DTU har fundet massive mængder af affald i spildevandet i Grønland. Især vådservietter udgør et stort problem. Et groft estimat lyder på, at der udledes 1,2 ton vådservietter til havmiljøet om året

Vådservietter flyder i havet ud for spildevandsudløb i Sisimiut. Forskere fra Aarhus Universitet og DTU har lavet et groft estimat på, at der udledes 1,2 ton vådservietter til det grønlandske havmiljø om året

Foto: Jakob Strand

TRINE JUNCHER JØRGENSEN
TUSAGASSIORTOQ / JOURNALIST

OFFENTLIGGJORT FREDAG 01. NOV 2024 11:50

BAGGRUNDSRAPPORT FORUD FOR UDNYTTELSE AF VANDKRAFTPOTENTIALE I DET CENTRALE VESTGRØNLAND

Videnskabelig rapport fra DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi nr. 664 2025

DCE/GN's rådgivning vedrørende opdatering af: Retningslinjer for udarbejdelse af VVM-redegørelse for udnyttelse af mineral-ske råstoffer i Grønland

Fagligt notat fra DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi

Dato: 11. november 2025 | 66

Comparison of sampling methods of blue mussels for environmental monitoring at Greenland mine sites

Scientific note from DCE – Danish Centre for Environment and Energy

Date: 30 January 2025 | 11

MARIA SOMMER HOLTZE
DIREKTØR

ARKTISK ØKOSYSTEMØKOLOGI

Scientific leader of Greenland Ecosystem Monitoring Programme:

Torben Røjle Christensen, Professor, Ph.D.

MILJØKEMI OG TOKSIKOLOGI

Indland

Gamle bomber udfordrer kabler og vindmøller - kom med på bombejagt i Østersøen

Tonsvis af gamle bomber blev dumpet i havet efter Anden Verdenskrig. Det truer både miljøet og byggeriet af havvindmøller og datakabler.

HUMAN RISIKOANALYSE AF GRINDSTEDFORURENINGERNE

Videnskabelig rapport fra DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi

nr. 609

2024

AARHUS
UNIVERSITET
DCE - NATIONALT CENTER FOR MILJØ OG ENERGI

18. NOVEMBER 2025

MAF
DIR

Contribution of
different exposure
pathways to the total
human exposure
to PFAS

 Ministry of Environment
and Gender Equality
Environmental
Protection Agency

Monitoring of the Arctic environment (AMAP)

MILJØFARLIGE FORURENENDE STOFFER 2023

NOVANA

Videnskabelig rapport fra DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi

nr. 634

2024

ATMOSFÆRISKE EMISSIONER OG MODELLERING

DENMARK'S NATIONAL INVENTORY DOCUMENT 2025

Emission Inventories 1990-2023 – Submitted under the United Nations Framework Convention on Climate Change and the Paris Agreement

Scientific Report from DCE – Danish Centre for Environment and Energy

No. 655

2025

Bidrag til svar på folketingssspørgsmål om
helbredseffekter af luftforureningen fra
danske og tyske kulkraftværker

KEF, alm. del, spm. 366, 2025

Fagligt notat fra DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi

Dato: 26. august 2025 | 44

AARHUS
UNIVERSITET
DCE - NATIONALT CENTER FOR MILJØ OG ENERGI

18. NOVEMBER 2025

Klima

Forskere frygtede slemme klimatal fra lavbundslande – det viser sig ikke at holde stik

Aarhus Universitet peger i retning af mindre klimabelastning fra lavbundslande end hidtil antaget.

Indland

Ekspert: Miljøzoner kan spare dødsfald – men der skal mere til for at det batter

Forbud mod dieslbiler i de fire største byer vil spare dødsfald.
Men den store synder på luftforureningen kommer fra udlandet.

ATMOSFÆRISKE MÅLINGER

[Tårnby Kommune](#) / [Nyheder](#) / Velbesøgt borgermøde om partikler og støj

Velbesøgt borgermøde om partikler og støj

Fremmødet var stort, da vi i sidste uge holdt borgermøde i rådhus hallen omkring kommunens partikel- og støj kortlægning. Her præsenterede FORCE Technology og Nationalt Center for Miljø og Energi resultaterne fra henholdsvis den støj- og partikel kortlægning, de har foretaget for Tårnby Kommune.

MIKROBIEL ØKOLOGI

Beskrivelse af dokumentationsindsats vedr. klimaeffekter, opdatering af aktivitetsdata og afdækning af væsentlige sideeffekter for anvendelsen af syntetiske nitrifikationshæmmere

Rådgivningsnotat fra DCA – Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug, Aarhus Universitet

Status på langtidsforsøg med biokul på dansk landbrugsjord

Rådgivningsnotat fra DCA – Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug, Aarhus Universitet

DCA response to EFSA public consultation PC-1460 regarding scientific and technical assistance for a regular horizon scanning to assess new scientific data on plants, animals, microorganisms and products thereof obtained by new genomic techniques.

Advisory paper from DCA – Danish Centre for Food and Agriculture, Aarhus University

Data sheet

Title (public):	2025 EMA3 Miljømæssig Vurdering af lægemiddel indeholdende genmodificerede organismer (GMO)
Author:	Senior researcher Niels Bohse Hendriksen, Department of Environmental Science
Review:	Associate Professor Rumakanta Sapkota, Department of Environmental Science, AU
Centre unit QA:	Academic employee Leslie Freya Höft, DCA Centre Unit
Commissioned by:	Danish Agricultural Agency, Ministry of Food, Agriculture and Fisheries of Denmark
Date for request/submission:	27.03.2025 / 10.04.2025

Authors: Niels Bohse Hendriksen, Claus Krogh Madsen and Goutam Sahana

Departments: Dept. of Environmental Science, Dept. of Agroecology and Center for Quantitative Genetics and Genomics

18. NOVEMBER 2025

MARIA SOMMER HOLTZE
DIREKTØR

SAMFUNDSDIDENSKABELIG OG GEOGRAFISK MILJØFORSKNING

—

NATURE-BASED SOLUTIONS FOR FLOOD RISK REDUCTION

Δ Review and Guidance for Coastal Protection

Scientific Report from DCE – Danish Centre for Environment and Energy

no. 623

2024

FERIELIV OG KLIMAHENSYN

Rapport fra en spørgeskemaundersøgelse i Danmark

Videnskabelig rapport fra DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi

nr. 584

2024

ECONOMIC COSTS OF DRINKING WATER TREATMENT

Scientific Report from DCE – Danish Centre for Environment and Energy

No. 676

2025

Faktorer der influerer på
forsikringsudbetalinger i forbindelse
med stormflod og skybrud i Danmark

Fagligt notat fra DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi

Dato: 24. januar 2024 | 05

AARHUS
UNIVERSITET
DCE - NATIONALT CENTER FOR MILJØ OG ENERGI

18. NOVEMBER 2025

MARIA SOMMER HOLTZE
DIREKTØR

**Ydelsesaftale
Ressource- og
samfundsøkonomi**

DCE SOM LEVERANDØR AF FORSKNINGSBASERET RÅDGIVNING

- Isocertificeret kvalitetsledelsessystem
 - Bred faglighed fra 16 sektioner
 - Leverandør til såvel offentlige som private kunder
 - Fx bidrag til folketingsspørgsmål og deltagelse i borgermøder
 - Brug af ytringsfrihed, fx i form af kronikker
 - Stort fokus fra omverdenen
-
- OBS - Rådgivningen bygger på omfattende forskning, vi slet ikke har været omkring i dag

DCE SOM LEVERANDØR AF FORSKNINGSBASERET RÅDGIVNING

- hvordan vi ser os selv og hvordan
omverdenen (panelet) ser os

SPØRGSMÅL TIL DAGENS PANEL

1. Når I hører begrebet “forskningsbaseret rådgivning” – hvad betyder det for jer i praksis? Hvordan adskiller det sig fra andre typer rådgivning, som I ser det?
2. Hvordan oplever I, at DCEs rådgivning og forskning indgår i den offentlige debat – fx via medier, kronikker eller politiske drøftelser? Er det en styrke, en udfordring – eller begge dele?
3. Hvis I ser på jeres samarbejde med DCE – hvad fungerer godt, og hvor ser I potentiale for forbedring? Er der noget, vi kunne gøre anderledes for at styrke samarbejdet?

FORSKNINGSBASERET RÅDGIVNING

- Udgangspunkt i rekvirentens behov og spørgsmål – skal kunne besvares fagligt forsvarligt.
- Rekvirent kan pege på en bestemt metode.
- Universitetets samlede omkostninger dækkes med fuldt overhead frem for blot forskningsoverhead, hvor AU medfinansierer projektet
- Følger AU TECH's kvalitetsledelsessystem.
- AU sætter det rigtige hold og inddrager hele AU's faglighed.
- AU er forpligtet til at sikre konsistens med øvrig rådgivning over tid og på tværs af opgaver.
- Aftaler og leverancer koordineres i DCE/DCA.

AARHUS
UNIVERSITET

Input til DCE's rådgivningspanel

18. November 2025

Lisbeth Henricksen

SEGES
INNOVATION

“Forskningsbaseret rådgivning”

Hvad betyder det for os i praksis?

- At universitet leverer uvildig og troværdig viden til centraladministrationen, baseret på viden indsamlet ved forskning inden for området af ”rigtige” eksperter.

Hvordan adskiller det sig fra andre typer rådgivning?

- At man ved at forskningsbaseret myndighedsbetjening (MHB), har mulighed for at lave konkret forskning, der kan understøtte svaret - og at ”ægte” eksperter på området genererer svaret.
- At det ikke ”bare” er noget med, at man har brugt en uge på at læse sig ”ind på emnet”, som det kan være tilfældet ved rådgivning fra andre kilder
 - Det er personer, der har relativ lang erfaring eller dyb specialiseret viden inden for området.

Rådgivning i den offentlige debat

Hvordan oplever vi, at DCE's rådgivning og forskning indgår i den offentlige debat – fx via medier, kronikker eller politiske drøftelser?

- De inddrages ofte i debatten på to måder:
 - som "facitliste" - står det i en MHB publikation fra AU, så kan der ikke stilles fagligt spørgsmål til dette
 - som debatskabende - at nogle griber en ny MHB publikation og benytter den til at illustrere en problemstilling

Er det en styrke, en udfordring – eller begge dele?

- Generelt er det en styrke – både for vores lovgivende arbejde og for den offentlige debat.
- Dog kan der være problemer, særligt ved at anvende MHB publikationer som "facitliste", da de fleste med indsigt i givne problemstillinger ved, at der ofte kan gives flere svar på samme spørgsmål.
- Når centraladministrationen stiller ét spørgsmål, hvor der kun kan leveres ét svar, så kan det lukke ned for en del debat og nuancer i debatten, når dette ene svar benyttes som altoverskyggende facit.
- Det kan føre til lovgivning, som faktisk ikke medfører forbedring på den eller anden måde.

Samarbejdet med DCE

Hvad fungerer godt i samarbejdet med DCE og hvor ser I potentiale for forbedring?

- SEGS Innovation inddrages i visse tilfælde i projekter, som underleverandør.

Er der noget, vi kunne gøre anderledes for at styrke samarbejdet?

- DCE kunne i højere grad end i dag benytte flere eksterne eksperter fx SEGES-eksperter til at give mere praksisnære betragtninger ved besvarelse af en opgave. Det sker i dag på nogle fagområder, men dette kunne godt udbredes til yderligere områder.

Yderligere kommentar

- AU (både DCA og DCE) bør i højere grad end for nuværende orientere centraladministrationen om, at de ikke fagligt er i stand til at løse enkeltstående opgaver (naturligvis ikke generelt)
 - Særligt ved opgaver, der forudsætter praksisnær kendskab til erhvervet, kan både DCA og DCE-forskere blive udfordret ved besvarelse af opgaven, da man - som forsker på AU - naturligvis ikke kan have dyb praksisnær viden.
 - Denne udfordring bliver ikke mindre i fremtiden med øget andel af udenlandske forskere i medarbejderskaren på AU, der skal løse forskningsbaseret myndighedsbetjening.
- Ovenstående gælder primært på DCA området, men der er også eksempler på DCE området, hvor der f.eks. regnes på økonomiske effekter af div. reguleringer i miljøøkonomigruppen samt ved emissionsopgørelser
 - Her er der behov for meget landbrugsspecifik viden, for at afgøre om f.eks. en given miljøteknologi rent faktisk bliver anvendt eller ej samt hvis den gør - så i hvilket omfang.